

Įsakymas netenka galios 2023-08-24:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-288](#), 2023-08-23, paskelbta TAR 2023-08-23, i. k. 2023-16519

Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios

Suvestinė redakcija nuo 2014-02-04 iki 2023-08-23

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [86-3713](#), i. k. 102301MISAK00000414

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL DUBYSOS REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PATVIRTINIMO

2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 414

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)) 5 straipsnio 2 dalimi bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ (Žin., 2002, Nr. [40-1484](#)) 1.2 punktu,

1. T v i r t i n u Dubysos regioninio parko apsaugos reglamentą (pridedama).

2. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje v a d o v a u t i s reikšminiais žodžiais: „saugomos teritorijos“, „valdymo sistema“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 414
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2014 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. D1-82
redakcija)

DUBYSOS REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTAS**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Dubysos regioninio parko apsaugos reglamentas (toliau – Reglamentas) – nustato specialius Dubysos regioninio parko (toliau – Regioninis parkas) teritorijų planavimo, statinių projektavimo ir statybos jo teritorijoje reikalavimus bei apsaugos, tvarkymo ir naudojimo ypatumus.

2. Veiklą Regioniniame parke reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, Lietuvos Respublikos vandens įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“, Kultūrinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 1086 „Dėl kultūrinių draustinių nuostatų patvirtinimo“, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, Dubysos regioninio parko nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 „Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“, Dubysos regioninio parko ir jo zonų ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 5 d. nutarimu Nr. 426 „Dėl Dubysos regioninio parko ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“, Dubysos regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas aplinkos ministro 2006 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-348 „Dėl Dubysos regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“, Regioninio parko ir jo dalių specialieji ar detalieji planai, gamtotvarkos ir paveldotvarkos planai, bendrieji planai, statybos techniniai reglamentai, šis Reglamentas, kiti teisės aktai ir apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų Regioniniame parke, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo.

3. Kultūros paveldo objektams (nekilnojamosioms kultūros vertybėms), esantiems Regioniniame parke, priežiūros, tvarkymo, naudojimo sąlygas ir galimybes nustato kultūros paveldo objektų (nekilnojamųjų kultūros vertybių) apsaugos reglamentai ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentai.

4. Gamtos paveldo objektai (saugomi gamtiniai kraštovaizdžio objektai) ir jų teritorijos tvarkomos remiantis Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų įstatymu, Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis bei Gamtos paveldo objektų nuostatais, patvirtintais 2005 m. balandžio 19 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-214 „Dėl gamtos paveldo objektų nuostatų patvirtinimo“, pagal šių objektų gamtotvarkos projektus.

5. Atskirose Regioninio parko dalyse yra nustatytos Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos – vietovės, įtrauktos į Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai (toliau – „Natura 2000“ teritorijos). Jų ribos nustatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo”.

Veiklą „Natura 2000“ teritorijose papildomai reglamentuoja, apsaugos ir tvarkymo režimą nustato Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“, kiti teisės aktai.

Planų, programų ir ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikis „Natura 2000“ teritorijoms vertinamas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

6. Reglamente vartojamos sąvokos:

Apžvalgos aikštelė – vieta, kurioje gali būti įrengti mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai ar stebėjimui pritaikyti įrenginiai (žiūronai, teleskopai) arba apžvalgos bokštas, skirti stebėti atsiveriančią panoramą.

Atokvėpio vieta – trumpalaikiam poilsiui be nakvynės skirta teritorija greta pažintinių takų, rekreacinio funkcinio prioriteto zonose ir kitose vietose. Joje įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai.

Buvusi sodyba (sodybvietė) – vieta, kurioje yra išlikusių buvusių statinių, pamatų liekanų, įrodančių čia buvus gyvenamąjį namą su pagalbinio ūkio, kitos paskirties statiniais, arba kai sodyba yra pažymėta kartografiniuose žemėlapiuose (vietovės ar kituose planuose), arba kurios buvimo faktas įrodytas teismo sprendimu.

Dvaro (palivarko) sodyba – dvaro teritorijos dalis, skirta gyventi, taip pat kitoms reikmėms (reprezentacinėms, ūkinėms, gamybinėms, rekreacinėms, švietimo). Ją sudaro istoriškai susiformavęs vientisas sodybinės žemės sklypas su visais jame esančiais dvaro įvairios paskirties statiniais, želdiniais, vandens telkiniais, susisiekimo, inžineriniais ir technologiniais įrenginiais, mažaisiais kraštovaizdžio architektūros elementais, dailės kūrinių, taip pat visų nurodytųjų sudėtinių dalių liekanomis ir jų vietomis, sujungtomis į teritorinį, funkcinį ir architektūrinį vienetą.

Ferma – žemės ūkio verslo pastatas ar grupė pastatų, skirtų gyvuliams (paukščiams) laikyti (auginti), su pagalbiniais pastatais ir teritorija.

Kraštovaizdžio estetinė vertė – bendraisiais estetikos kriterijais išreiškiamas natūraliai susiformavusio ir natūralų pobūdį išlaikiusio ar žmogaus veiklos sukurto ir jo sambūvį su aplinka atspindinčio kraštovaizdžio apibūdinimas.

Lankomi objektai – skirti ir (ar) pritaikyti lankymui paveldo objektai, saviti kraštovaizdžio objektai ir kompleksai, savitų reiškinių išraiškos vietos, rekreaciniams visuomenės poreikiams skirti objektai.

Mažieji kraštovaizdžio architektūros įrenginiai ir statiniai – informacijai skirti įrenginiai (skydai, stendai, informaciniai ženklai ir riboženkliai), kiti įrenginiai: supynės, laipynės, dekoratyvinės skulptūros, šviestuvai, stacionarūs baldai – suolai, stalai, šiukšliadėžės, dviračių stovai, nesudėtingi statiniai: atraminės sienutės, tvorelės, platformos, pakilumos, skirtos teritorijos apžvalgai, laiptai, lieptai, tilteliai, pavėsinės, stoginės, kiti teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo ir puošybos objektai.

Pažintinis takas – takas, skirtas pėstiesiems, transporto priemonių be variklio naudotojams ar žirgų turizmui, įrengtas sudarant sąlygas susipažinti (aplankyti) su lankomais objektais, savitais regionais, su šalia jo pastatytais informacijai skirtais ir kitais mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais ar įrenginiais.

Poilsio vietė – laikinai apsistoti be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, laužavietės, automobilių stovėjimo aikštelė.

Rekreaciniai statiniai ir įrenginiai – apžvalgos bokštai, poilsio (žaidimo), apžvalgos aikštelės (regyklos) su įranga (pakiluma, specialiais žiūronais, kt.), pažintiniai takai, miestų, miestelių aikščių, parkų, skverų ir kitų želdynų, paplūdimių statiniai ir įrenginiai.

Rekreaciniai pastatai – viešbučių ir poilsio paskirties pastatai ir jų grupės, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos (turizmo centrai ir bazės, poilsio namai, viešbučiai, kempingai,

nakvynės namai, moteliai, svečių namai, vasarnamiai), ir gydymo paskirties pastatai (sanatorijos, sveikatingumo kompleksai).

Stovyklavietė – poilsiui su nakvyne skirta teritorija, kurioje gali būti teikiama turistinės stovyklos paslauga. Joje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, automobilių stovėjimo aikštelė, įranga maistui ruošti, laužavietės, sudaromos sąlygos higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsiui organizuoti.

Tradicinė etnografinio regiono architektūra – etnografiniame regione susiformavusi teritorinė erdvinė struktūra su charakteringu sodybų išplanavimu, apželdinimu, savitais pastatais, jų statybos principais, regionui būdingomis tradicinėmis statybos ir apdailos medžiagomis ir spalvomis, ryšiu su kraštovaizdžiu.

Ūkininko sodyba – nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas gyvenamosios paskirties pastatas (namas) su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais, reikalingais ūkininko veiklai vykdyti.

Kitos šiame Reglamente vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme, Ūkininko ūkio įstatyme, Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOS

7. Regioninio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis:

7.1. konservacinio prioriteto (Dubysos hidrografinis, Lyduvėnų ir Betygalos kraštovaizdžio, Luknės ir Kirkšnovės geomorfologiniai, Plauginių botaninis-zoologinis, Pasandravio istorinis ir Palono botaninis draustiniai);

7.2. ekologinės apsaugos prioriteto;

7.3. rekreacinio prioriteto;

7.4. kitos (gyvenamosios) paskirties prioriteto.

8. Regioninio parko tvarkymo plane išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose teritorijos naudojimas ir apsauga reguliuojama pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo”.

9. Regioniniame parke taikomi:

9.1. reikalavimai veiklai visose Regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti;

9.2. papildomi reikalavimai veiklai atskirose Regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti.

III. REIKALAVIMAI VEIKLAI VISOSE REGIONINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE

10. Statiniai Regioniniame parke projektuojami, statomi, rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami ar planavimo dokumentai rengiami, įvertinus vietovės kraštovaizdžio ypatumus ir tradicinės Žemaitijos etnografinio regiono (toliau – Etnografinis regionas), nustatyto Etninės globos tarybos prie Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. rugsėjo 17 d. rekomendacijoje Nr. 1 „Dėl etnografinių regionų ribų nustatymo“, planavimo ir architektūros savitumus, išdėstytus 16-19 punktuose, siekiant:

10.1. išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdvinį raiškumą ir raiškius reljefo bei hidrografinio tinklo elementus;

10.2. išlaikyti gamtinių, kultūrinių kompleksų ir objektų vertę;

10.3. išsaugoti išlikusią (susiformavusią iki 1939 m.) būdingą gyvenamųjų vietovių planinę struktūrą;

10.4. išlaikyti tradicinės Etnografinio regiono architektūros pobūdį: formas, dydžius, statybos produktus, spalvas.

11. Nauji statiniai, įskaitant ir ūkininko sodybos statinius, projektuojami ir statomi Regioninio parko tvarkymo plane ir (ar) bendrojo teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose. Šios nuostatos netaikomos statinių statybai esamose sodybose.

Esamos sodybos gali būti pritaikomos kaimo turizmo paslaugoms teikti, puoselėjant ir skleidžiant regiono etnografines tradicijas.

12. Rengiant buvusiai sodybai atkurti žemės valdos projektą ar statinio projektą, vietas pastatams statyti leidžiama parinkti kitoje sklypo vietoje nei jie stovėjo anksčiau, tačiau visais atvejais nepažeidžiant vertingų kraštovaizdžio elementų (reljefo, hidrografinio tinklo, želdinių ir želdynų), laikantis 10 punkte nustatytų reikalavimų. Kitoje sklypo vietoje pastatai projektuojami (statomi) ir tada, kai ankstesnėje vietoje negalima statyti dėl inžinerinių tinklų, susiformavusių želdinių.

13. Naujos aukštos įtampos elektros linijos neprojektuojamos. Rekonstruojant esamas ir rengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, jos tiesiamos požeminiais kabeliais.

Saulės šviesos energijos elektrinės, saulės šilumos energijos kolektorius leidžiama įrengti ant pastatų stogų, pastatų fasadų, esamų fermų, gamybos, pramonės, sandėliavimo paskirties pastatų žemės sklypuose ir sodybose, išskyrus atvejus, kai pastatai ar sodybos yra kultūros paveldo objektai. Vieta šių inžinerinių statinių (įrenginių) statybai parenkama kiekvienu atveju taip, kad nebūtų matoma nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų.

14. Inžineriniai statiniai, inžineriniai tinklai bei susisiekimo komunikacijos projektuojamos, statomos (tiesiamos), rekonstruojamos ar kapitališkai remontuojamos kuo mažiau keičiant kraštovaizdžio pobūdį bei neteršiant aplinkos. Rekonstruojant kelius, teritorijų planavimo dokumentuose numatytus naudoti autoturizmui, gerinant kelių dangą, išlaikomas esamų kelių pobūdis.

14. Mobiliojo ir radijo ryšio bokštus leidžiama statyti tik su apžvalgos aikštele lankytojams.

15. Naujos lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikštelės projektuojamos ir įrengiamos ne arčiau kaip 25 m nuo vandens telkinio kranto, bet visais atvejais už vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos ribų. Projektuojant didesnes kaip 500 m² lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikšteles, numatomos želdinių juostos, skaidančios aikšteles ne didesnėmis kaip 500 m² dalimis, išsaugomi esami želdiniai.

16. Regioninio parko miškuose, išskyrus rekreacinio prioriteto zonų miškus, formuojama tik minimali rekreacinė infrastruktūra: įrengiami pažintiniai (pėsčiųjų, dviračių, žirginio turizmo) takai, apžvalgos aikštelės (regyklos), atokvėpio vietos ir kt., išsaugant natūralią gamtinę aplinką.

17. Viename žemės sklype leidžiama formuoti vieną sodybą (vieną gyvenamąjį namą su priklausiniais). Tradicinė kaimo sodyba susideda iš gyvenamojo namo ir šių priklausinių: svirno (klėties), kluono, tvarto, pirties, daržinės, rūšio, malkinės. Projektuojant, rekonstruojant ar statant naują sodybą, nėra privaloma statyti visus nurodytus priklausinius. Be to, joje gali būti ir kiti sodybos pastatai (garažai, pagalbinio ūkio paskirties pastatai), architektūriniais sprendimais priderinti prie tradicinių pastatų. Sodybos planuojamos pagal šiuos reikalavimus:

17.1. kai žemės sklypo plotas yra iki 0,5 ha, sodybos pastatais bendras užimamas žemės plotas turi atitikti statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-338 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“, 9 priedo reikalavimus, bet negali viršyti 500 m². Šios nuostatos netaikomos esamoms sodyboms, kurių pastatais užstatytas žemės plotas yra didesnis;

17.2. kai žemės sklypo plotas yra nuo 0,5 ha iki 3 ha, sodybos pastatais užstatomas žemės plotas – iki 700 m².

18. Ūkininko sodybos (išskyrus konservacinio ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonas) planuojamos pagal šiuos reikalavimus:

18.1. ūkininko sodyboje vienu fermos ar kitu pagalbinio ūkio paskirties pastatu užstatomas didžiausias žemės plotas negali viršyti 500 m²;

18.2 leidžiamas ūkininko sodybos pastatais, įskaitant fermas, užstatomas žemės plotas:

18.2.1. iki 1000 m² – kai nuosavybės teise turimas žemės ūkio paskirties žemės plotas yra nuo 3 iki 10 ha;

18.2.2. iki 1500 m² – kai nuosavybės teise turimas žemės ūkio paskirties žemės plotas yra nuo 10 ha iki 50 ha;

18.2.3. iki 2500 m² – kai nuosavybės teise turimas žemės ūkio paskirties žemės plotas yra nuo 50 ha ir daugiau.

19. Dvarų (palivarkų) sodybos (būdingos Etnografiniam regionui) atstatomos ar statomos pagal buvusius analogus, pagrįstus istoriniais ir (ar) archyviniais dokumentais, remiantis fotofiksacijomis, didesniuose nei 0,5 ha ploto žemės sklypuose (Regioninio parko tvarkymo plane numatytose naujų sodybų statybos vietose). Tokiais atvejais joms netaikomi 17, 18, 20, 21 ir 22.1 punktuose nurodyti apribojimai.

20. Sodybų pastatai projektuojami, statomi, rekonstruojami ar remontuojami pagal šiuos reikalavimus:

20.1. draudžiama statyti sublokuotus gyvenamuosius namus, išskyrus jų statybą kitos (gyvenamosios) paskirties funkcinio prioriteto zonose;

20.2. gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 140 m². Tradicinis gyvenamasis namas – stačiakampio plano (ilgio/ploto santykis: 1:1,5-3,2). Gyvenamojo namo aukštis iki kraigo – 7,5 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai, valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai 30°–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos santykis: ne mažesnis kaip 4:3;

20.3. tradiciniai pagalbinio ūkio pastatai – vienaukščiai, dvišlaičiu ar keturšlaičiu stogu. Aukštis – iki 8,5 m (kluono, daržinės), kitų pastatų – iki 6 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – ištęstas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos plano. Stogai 35°–45° nuolydžio;

20.4. pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga, (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda.

20.5. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas. Rekomenduojama pastatus apkalti medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis, bet ne plastiko dailylentėmis;

20.6. sodybų gyvenamųjų namų langų rėmai suskaidomi į tris, keturias ar šešias dalis. Tradiciniai gyvenamųjų namų langai – vertikalaus stačiakampio;

20.7. ūkininko sodybos pagalbinio ūkio pastatai, kurie dėl savo specifikos ir techninių reikalavimų negali būti statomi išlaikant tradicinės Etnografinio regiono architektūros savitumus, projektuojami taip, kad nepažeistų sodybos vientisumo.

21. Projektuojant, statant, rekonstruojant ar remontuojant sodybos pastatus, rekomenduojama:

21.1. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, raudona (degto molio), pilka. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogus rekomenduojama dengti vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais;

21.2. pastatų sienų spalvos: gelsva (šviesi molio), ruda, pilka ar natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta ar natūralaus medžio, atitinkančia pastato fasadą, spalva.

22. Mažųjų kraštovaizdžio architektūros įrenginių ir statinių įrengimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

22.1. sodybos tveriamos ne aukštesnėmis nei 1,5 m aukščio ažūrinėmis (virbų, vielos, tašelių, karčių) tvoromis be cokolio;

22.2. neleidžiama užtvirti paežerių, paupių, apžvalgos aikštelių, pravažiavimų ir praėjimų į juos, pažintinių takų ir vidaus kelių, saugomų atvirų kraštovaizdžio erdvių, kitaip riboti Regioninio parko lankymą. Ganomus plotus leidžiama aptvėti ganyklinėmis tvoromis;

22.3. neleidžiama aptverti miškų, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti pažeistus medynus, gamtos išteklius, išsaugoti gamtotvarkos planuose nurodytas rūšis ar buveines, kai reikia miško želdinius ir želdynus apsaugoti nuo laukinių gyvūnų daromos žalos, kai tai būtina saugioms eismo sąlygoms keliuose užtikrinti, kitais teisės aktuose nustatytais atvejais;

22.4. vandens telkiniuose prie sodybų (ar namų valdų) leidžiama įrengti vieną medinį lieptą iki 15 m ilgio nuo vandens telkinio kranto, ne platesnį kaip 2 m pločio iki 30 m² ploto. Jei viršvandeninės augalijos juosta yra platesnė nei 15 m, leidžiama statyti ilgesnius lieptus, bet išsikišančius ne daugiau kaip 2 m už viršvandeninės augalijos juostos. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinėse teritorijose liepto matmenys gali būti ir didesni, juos nustatant statinio projekto sprendiniuose.

23. Užrašai informaciniuose, reklamos skyduose, stenduose rašomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis. Informacinių, reklaminių skydų, stendų pastatymo vieta derinama su Regioninio parko direkcija. Draudžiama informacijos ir reklamos skydus, stendus kabinti ar kitaip tvirtinti ant medžių, gamtos ir kultūros paveldo objektų, įrengti juos paveldo objektų vizualinės apsaugos zonoje, išskyrus informacinių stendų apie pačius gamtos ir kultūros paveldo objektus įrengimą.

24. Draudžiama statyti, laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ir kitiems panašioms tikslams vagonėlius ir kitus kilnojamuosius objektus ar įrenginius (mobiliuosius namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemonės, metalinius garažus), išskyrus atvejus, kai jie naudojami Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka mokslo institucijų moksliniams stebėjimams ir tyrimams vykdyti, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotiems bitynams, masiniams renginiams, turint nustatyta tvarka savivaldybių vykdomųjų institucijų išduotus leidimus, taip pat atvejus, kai vagonėliai naudojami statybos laikotarpiu prie statomų, rekonstruojamų ar kapitališkai remontuojamų statinių, turint teisės aktų nustatyta tvarka išduotus statybą leidžiančius dokumentus.

Mobilieji nameliai laikomi kempinguose, teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose ir teisės aktuose numatytais atvejais.

25. Regioniniame parke draudžiama važinėti ne keliais motorinėmis transporto priemonėmis (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų transporto priemones, vykdančias žemės ir miškų ūkio, žuvininkystės darbus, jas statyti ar kitaip eksploatuoti ne keliuose Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

26. Iš eksploatuoti nerūdinių statybinių medžiagų karjerai ir durpynai rekultivuojami taikant priemones, atitinkančias Regioninio parko steigimo tikslus (įveisiant miškus, įrengiant vandens telkinius, atkuriant pievų ir pelkių bendrijas), biologinės įvairovės apsaugos bei gausinimo reikalavimus.

IV. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KONSERVACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE (DRAUSTINIUOSE)

27. Rengiant detaliuosius etnografinių požymių vertingų vietovių, išlaikiusių senąją struktūrą ir/ar architektūrą, planus, iš esmės nekeisti susiklosčiusios planinės struktūros, vertingų gamtos ar kultūros elementų, numatyti būdus jiems išryškinti ar prarastiems atkurti.

28. Draudžiama statyti naujus bei plėsti esamus rekreacinius pastatus ir kompleksus, statyti naujas ūkininko sodybas, fermas ir kitus žemės ūkio verslo kompleksus.

29. Kraštovaizdžio draustiniuose esančių sodybų gyvenamuosiuose ir ūkiniuose pastatuose draudžiama projektuoti ir įrengti vitrinius langus.

30. Saulės šviesos energijos elektrinės, saulės šilumos energijos kolektoriai leidžiama įrengti tik ant pastatų stogų ir (ar) pastatų fasadų, kurie nėra matomi nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Pastatuose ar sodybose, kurie yra kultūros paveldo objektai, šių inžinerinių statinių (įrenginių) statyba draudžiama;

31. Draudžiama statyti mobiliojo ir radijo ryšio stiebus.

V. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI EKOLOGINĖS APSAUGOS FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE

32. Paveldo objektų teritorijose, jų apsaugos zonose neleidžiama įveisti miško, statyti statinių, užstojančių paveldo objektus, trukdančių juos apžvelgti nuo pagrindinių priėjimų, pažeidžiančių jų raiškumą, didinančių teritorijos vizualinę (regimąją) taršą.

33. Kitose ekologinės apsaugos ir ūkinio funkcinio prioriteto zonose papildomi reikalavimai nenustatomi.

VI. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI REKREACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE

34. Tvarkant Regioninio parko rekreacinio funkcinio prioriteto zonas, didinamas vietovės estetiškas potencialas, gerinamos vietovės eksponavimo galimybės, formuojami nauji želdiniai, įgyvendinamos sanitarinių-higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo, medynų atsparumo rekreacinėms apkrovoms didinimo priemonės, įrengiami pliažai, poilsiui pritaikomos pakrantės. Jose draudžiama bloginti rekreacinių išteklių kokybę, naikinti kraštovaizdžio estetinį potencialą, projektuoti ir statyti su rekreacija nesusijusius pastatus ir įrangą.

35. Rekreacinio funkcinio prioriteto zonose Regioninio parko tvarkymo plane išskiriamos urbanizuojamos ir neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

36. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonoje, numatytose Regioninio parko tvarkymo plane, vadovaujantis Reglamento 10 punkto nuostatomis, leidžiama naujų rekreacinių statinių ir pastatų statyba, kurių aukštis – iki 8,5 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statant naujus rekreacinius pastatus ar jų kompleksus, rekomenduojama atsižvelgti į Etnografiniam regionui būdingą tradicinių sodybų ar dvarų architektūrą.

37. Neurbanizuojamose rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose įrengiamos trumpalaikio poilsio vietos – poilsiavietės, atokvėpio vietos, pliažai su mažais kraštovaizdžio architektūros objektais.

VII. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI GYVENAMOJO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOJE

38. Regioniniame parke esančios mėgėjiško sodo teritorijos neplečiamos.

39. Vadovaujantis Sodininkų bendrijų įstatymo (Žin., 2004, Nr. [4-40](#)) ir kitų teisės aktų nuostatomis, įvertinant kraštovaizdžio, gamtos ir kultūros paveldo apsaugos reikalavimus, sodų sklypuose, esančiuose mėgėjiško sodo teritorijose leidžiama statyti, rekonstruoti vienbučius gyvenamuosius namus ir jų priklausinius, sodo namus, laikantis galiojančių statybos techninių reglamentų.

IX. SKATINAMA VEIKLA

40. Regioniniame parke skatinama:

40.1. išsauganti ir (ar) išryškinanti kraštovaizdžio įvairovę veikla;

40.2. miškų ekosistemų apsaugos funkcijų stiprinimas didinant biologinę įvairovę, veisiant ir formuojant mišrius medynus. Konservacinio prioriteto ir ekologinės apsaugos zonose plynose miško kirtimo biržėse rekomenduojamas miško atkūrimo būdas – žėlimas;

40.3. miškų sodinimas nuskurdintose agrarinėse teritorijose, esančiose gamtinio karkaso elementuose, nustatytuose Raseinių rajono miškų išdėstymo žemėtvarkos schemoje. Želdinių

juostomis ar grupėmis rekomenduojama skaidyti plačius intensyvios žemdirbystės laukus arba želdinti ribas tarp ūkininkų sklypų;

40.4. išsaugoti neužsodintą mišką Dubysos upės slėnį bei šlaitų pievas, taip pat Dubysos upės intakų slėniuose esančias atviras erdves.

40.5. pažeistų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų atkūrimas formuojant želdynus, didinant ir atkuriant vietovės vizualinę, estetinę vertę;

40.6. tradicinis ir ekologinis ūkininkavimas;

40.7. gamtos ir kultūros paveldo objektų tyrimas, ieškant efektyvesnių jų išsaugojimo ir naudojimo būdų, naujų vertingų objektų paieška ir įteisinimas;

40.8. gamtotvarkos projektuose numatytų priemonių įgyvendinimas, gamtos ir kultūros paveldo objektų, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos propagavimas siekiant suinteresuoti objektų savininkus, valdytojus ir naudotojus vertybių apsauga, skatinant užsiimti papildoma veikla, aptarnaujant Regioninio parko lankytojus;

40.9. apžvalgos aikštelių, apžvalgos bokštų įrengimas ir naudojimas;

40.10. pažintinių ir mokomųjų takų, kitos rekreacinės infrastruktūros, numatytos Regioninio parko planavimo schemoje projektavimas ir įrengimas. Pažintinio turizmo organizavimas, prioritetą teikiant Regioninio parko planavimo schemoje numatytais pėsčiųjų, dviračių, vandens turizmui skirtais pažintiniais takais. Pažintinių takų ir jų įrangos naudojimas slidžių turizmui žiemos sezono metu;

40.11. pažintinio turizmo trasų, takų tinklas kuriamas taip, kad būtų sudarytos galimybės pasiekti visus svarbiausius Regioninio parko lankomus objektus;

40.12. poilsiaviečių ir stovyklaviečių įrengimas rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, kitose teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose;

40.13. ekspozicijų po atviru dangumi įrengimas;

40.14. etnokultūros, tradicinės kaimo gyvensenos puoselėjimas, tradicinių ir šiuolaikinių amatų propagavimas;

40.15. kaimo turizmo paslaugų teikimas, šiai veiklai pritaikant sodybas, užtikrinant Etnografinio regiono tradicijų tęstinumą;

40.16. rekreacinio verslo plėtra bendruosiuose planuose ir Regioninio parko tvarkymo plane nustatytose vietose.

41. „Natura 2000“ teritorijose skatinamas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytų gamtotvarkos priemonių ir ūkininkavimo formų, palaikančių tinkamą buveinių ir saugomų rūšių būklę, įgyvendinimas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-92](#), 2008-01-31, Žin., 2008, Nr. 38-1411 (2008-04-03), i. k. 108301MISAK000D1-92

Nr. [D1-82](#), 2014-01-30, paskelbta TAR 2014-02-03, i. k. 2014-00865

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-563](#), 2007-11-07, Žin., 2007, Nr. 120-4923 (2007-11-22), i. k. 107301MISAK000D1-563

Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 414 "Dėl Dubysos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-92](#), 2008-01-31, Žin., 2008, Nr. 38-1411 (2008-04-03), i. k. 108301MISAK000D1-92

Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 414 "Dėl Dubysos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-180](#), 2009-04-17, Žin., 2009, Nr. 46-1831 (2009-04-25), i. k. 109301MISAK00D1-180

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 414 "Dėl Dubysos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1012](#), 2012-11-30, Žin., 2012, Nr. 141-7257 (2012-12-06), i. k. 112301MISAK0D1-1012

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 414 "Dėl Dubysos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-82](#), 2014-01-30, paskelbta TAR 2014-02-03, i. k. 2014-00865

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 414 „Dėl Dubysos regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“ pakeitimo